

**ЗВІТ ПРО РОБОТУ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ
НАЦІОНАЛЬНОЇ СПІЛКИ КРАЄЗНАВЦІВ УКРАЇНИ
за 2012–2016 рр.**

Аналізуючи діяльність обласної організації Національної спілки краєзнавців за 2012–2016 роки, слід відзначити вагомі і позитивні поступи в роботі краєзнавців. Працюючи над збагаченням загальнонаціональної історичної пам'яті, національно-патріотичним вихованням населення, прищепленням любові до рідного краю краєзнавці області видали понад 150 книг, провели ряд семінарів, наукових конференцій, виставок, презентацій видань.

У 2012 р. Івано-Франківська обласна організація Національної спілки краєзнавців України заснувала премію «Краща краєзнавча книжка року».

19 жовтня 2012 року відбулася звітно-виборна конференція, на якій було всебічно проаналізовано роботу правління, президії, голови обласної організації та обрано голову обласної організації НСКУ — *Косила Михайла Юрійовича*.

Яремчансько-Надвірнянський осередок

Михайло Максим'юк (на жаль у 2015 р. його не стало) опублікував книгу «Нафтові копальні Надвірнянщини» та створив відеофільм з історії сіл району (2012 р.).

Світлана Флис за даний період є автором багатьох статей про минуле життя Гуцульщини, книги «Медова долина», «На перевалі духу» (у співавторстві з о. Іваном Лозинським), книги про життя та діяльність душпастирів Надвірнянського району та Яремчанщини кінця ХІХ — 80-х років ХХ ст., «Гуцульський дивосвіт». Роман Кислюк видав декілька поетично-краєзнавчих книжок. Янко І.М. вивчив соляні джерела Карпатської межі опублікував монографію «Солеварні міста гуцульсько-покутської межі». Крім того під його керівництвом встановлено місце поховання та ідентифіковано могили австрійських вояків полеглих у роки Першої світової війни. Іван Бойко видав книгу про рідне село.

Краєзнавці тісно співпрацюють з Надвірнянською районною бібліотекою, зокрема, створили клуб «Краєзнавець», тут відбуваються виставки та презентації.

У Тлумацькому районі краєзнавці разом з органами влади у 2013 році провели конференцію присвячену 800-річчю заснування Тлумача.

П.М. Боднарчук видав книги «Братишів: краєзнавчо-історичний путівник» та «Музей Григорія Крука в Братишеві», «Музейні скарби Тлумачини» та брав

участь у краєзнавчій радіопередачі «Петрилівська берегиня» у циклі передач «Духовні скарби».

У 2014 році краєзнавці М.П. Дземан та Р.В. Рибчин перевидали книгу про адвоката, громадсько-політичного діяча Івана Макуха. У березні 2015 року Роман Рибчин брав участь у спільному польсько-українському проекті по вивченню курганів у верхньому верхів'ї Дністра (м. Жешов).

У Тисменицькому районі краєзнавцями підготовлено до друку:

– Дейчаківський І. Микола Ясінський — Льолько, легендарний бойовик УВО: біографічний нарис;

– Дейчаківський І. Д-р Микола Сабат — директор української гімназії в Станиславові.

За звітний період Іван Драбчук видав книги «Галицько-Волинська держава: історія, постаті, культура», «Постаті Галицької історії», «Таємниця Духової криниці», «Жити за Шевченком», «Чужинці у долі України».

За активної участі краєзнавців Спілки відбулася наукова конференція «Тисмениця в минулому та сучасному: історія, економіка, культура» присвячена 950 річчю заснування.

У **Калуші** Світлана Загребельна видала посібник з краєзнавчого курсу «Наше місто», Іван Тимів видав книгу «Археографічна та краєзнавча діяльність «Руської трійці» (початок 30-х — кінець 80-х рр. XIX ст.)»: до 180-річчя утворення гуртка «Руська трійця».

У **Галицько-Рогатинському** регіоні краєзнавці, де найвпливовішим центром краєзнавчої діяльності є Національний заповідник «Давній Галич» та його працівники, щорічно проводять наукові конференції, музейно-етнографічний фестиваль «Галицька брама». Науковці Національного заповідника «Давній Галич» видали колективну монографію «Опілля». Ними проведено Всеукраїнські та міжнародні конференції дослідників Давнього Галича «Галич і Галицька земля в доісторії і Середньовіччі. Проблеми методології», «Історико-релігійні та етнокультурні особливості Галицького регіону в загальноукраїнському контексті». Опублікували статті Михайло Воробець, Олег Бойкевич.

Краєзнавчий осередок коломиян

Під керівництвом В. Ковтуна успішно реалізується проект книговидання «Коломийська бібліотека», де побачили світ біля чотирьох десятків книг. Зокрема «Золота доба Коломийської листівки», «Тарас Шевченко і Прикарпаття», «Кирило Трильовський і січовий рух», «Грані друкованого слова».

За ініціативи Василя Нагірного відкрито таблицю-пам'ятку Вінсенту Скарзі (2013 р.). Видана художньо-документальна книга (збірник) «Коломийські променади» із серії «Коломийська бібліотека». В. Нагірний створив серію хронікально-документальних короткометражних фільмів «Місто

кола — спадок предків», фільм «Карпатські тунелі» — став дипломантом фестивалю кіномистецтв ім. Сахненка у місті Дніпропетровську (суч. Дніпро). У 2014 році побачили світ «Енциклопедія Коломийщини» з окремими статтями на літери «Е» та «Й».

Відбулася науково-практична конференція присвячена 150-річчю міського книгодрукування.

Ряд заходів та видань організували науковці музею етнографії і побуту Гуцульщини і Покуття імені Й. Кобринського на чолі з Ярославою Ткачук.

У Коломії відбулося ряд краєзнавчих наукових конференцій, присвячених вивченню регіональної історії, проблем історії української церкви, народного національно-визвольного руху.

На Снятинщині щороку за безпосередньої участі наших краєзнавців Василя Харитона, Володимира Карого, Руслани Кіреєвої виходило по два числа краєзнавчого літературно-мистецького журналу «Снятин».

У 2012 р. краєзнавець і видавець Володимир Карий заснував ряд серій краєзнавчих видань, зокрема, «Скарби отчої землі», «Скрижалі вічності». Василь Харитон видав книги «Село моїх мрій», «Покутяни», за останню став лауреатом обласної премії імені В. Стефаніка. Художньо-краєзнавчий роман «Божий помазаник» присвячений Петрові Троньку, авторства Дмитра Мохорука, удостоєний премії нашої Спілки як краща краєзнавча книжка року.

У 2015 році вийшла книга, за ініціативи Василя Харитона та світлої пам'яті Ярослава Романюка, авторства Петра Сіреджука «Інвентар Снятинського староства».

За участі краєзнавців краю видано колективну монографію «Стефаніківський край Черемошу і Пруту... Снятинщина. Історико-етнографічний нарис».

Василь Харитон, науковий працівник літературно-меморіального музею Марка Черемшини, головний редактор журналу «Снятин» видав книгу «Населені пункти Снятинщини».

В обласній універсальній науковій бібліотеці імені І. Франка відбулася презентація художньо-краєзнавчої епопеї «Тополівка» Дмитра Мохорука.

В районі відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція «Від «січей» — до Легіону українських січових стрільців».

На Городенківщині здійснено під керівництвом Ярослава Левкуна проект «Благословенная Богом, Городенківська земля», видана історія с. Торговиця колективом авторів Марчуків. Краєзнавець Ярослав Левкун написав про доктора археології Івана Борковського. Богдан Купчинський написав історію села «Тишківці: сліди вкарбовані у вічність», відзначена премією як краща краєзнавча книжка 2015 р.

Тут видають літературно-краєзнавчий альманах «Ямгорів».

Краєзнавці Долинщини та Рожнятівщини активно вивчають Бойківщину. У 2012 р. Оксана Лесюк упорядкувала та видала книгу «Будитель Національного духу» до 200-річчя з дня народження земляка Івана Вагилевича. Центром став музей Бойківщини Тетяни та Омеляна Антоновичів, організатором якого був член Національної спілки краєзнавців Степан Янковський. У 2013 році обласна організація взяла активну участь у проведенні святочної академії з нагоди 10-річчя Долинського краєзнавчого музею «Бойківщина» Тетяни та Омеляна Антоновичів.

У 2015 р. в Долині відбулася презентація нової книги доробку краєзнавців «Історія Долини».

У 2012 р. на **Богородчанщині** письменник, краєзнавець Василь Бабій видав книжку «Жінки Івана Вагилевича», а на **Косівщині** Василь Курищук видав оригінальне видання «Яблунів причинки до історії містечка».

Десятки краєзнавчих книг Прикарпаття побачили світ завдяки краєзнавцям-видавцям Василеві Іваночку та Василю Вітенку.

Краєзнавці *історико-краєзнавчого об'єднання «Моє місто»* під керівництвом Зеновія Жеребецького, за наукового редакторства Івана Монолатія, які повним складом належать до обласної організації Національної спілки краєзнавців України, плідно працювали та видали у звітному періоді два десятки видань.

Як завше глибоко інтелектуальні і науково виважені праці Івана Монолатія, який видав книги «Місто без властивостей: Коломийська fuga Великої війни». Архітектурі радянського Івано-Франківська присвячена однойменна книга Зенона Соколовського, а «Станіславів на давніх мапах та планах» показав Зеновій Федунків. У квітні 2016 р. Іван Монолатій в обласній книгозбірні презентував чергове упорядковане видання — «Листи додому» свого прадіда — художника, театрального діяча Миколи Стрільчика.

Іван Бондарев опублікував 5 книг, серед них «Слідами забутих пам'ятників», «Привіт зі Станіславова», «Легенди Старого Станіславова», «Фортеця на Волоському тракті», «Легенди і бувальщини Івано-Франківська» 21 жовтня 2015 р. він з колегами презентував новий альбом «Велика війна у маленькому місті». Він є постійним ведучим краєзнавчих сторінок газети «Репортер» та телепрограми «Таємниці старого міста» на ТБ «Вежа».

Однією із найпопулярніших програм телебачення «Галичина» є програма «Вулиця», автором і незмінним ведучим якої був до травня 2016 р. Михайло Головатий. На жаль, 7 травня 2016 р. його не стало. Творчий колектив програми уже вийшов за межі Івано-Франківська та охопив ряд районів області. Михайло Головатий у 2012 р. видав книгу «200 вулиць Івано-Франківська».

У 2013 р. колеги видали краєзнавчий збірник на пошану Михайла Головатого (з нагоди 70-річчя від дня народження і 30-річчя краєзнавчої діяльності) під назвою «Вулицюга» / упоряд.: Іван Бондарев, Зеновій Федунків; за ред. Ярослава Довгана.

Найбільша частина складу нашої організації живе і працює у **Івано-Франківську**. Світлої пам'яті Почесний голова нашої організації Володимир Грабовецький в останні роки свого життя видав 6 томів книги «Багатотомний літопис Прикарпаття в 50 т.» та ще «Українці, подолаємо віковічні три зла — заздрість, амбіцію і зраду!», «Історія Гуцульщини: навчальний посібник».

Вийшли монографії: авторського колективу під керівництвом професора М. Кугутяка двохтомне видання «Старожитності Гуцульщини»; авторського колективу під керівництвом професора В. Марчука, доцентів М. Паньківа, А. Королька видання історико-етнографічний нарис «Покуття»; авторського колективу під керівництвом професора В. Великочого видання «Станиславів — Станислав — Івано-Франківськ» до 350-річчя заснування міста. Три монографії з освітянського краєзнавства підготувала і видала професор Тетяна Завгородня.

«Енциклопедичний словник Івано-Франківська» виданий під керівництвом Ганни Карась. Доцент Мирослав Габорак підготував етимологічний словник-довідник «Назви населених пунктів Івано-Франківщини», фундаментальне видання енциклопедичних словників-довідників «Топонімія Галицької Гуцульщини» та «Гідронімія Івано-Франківщини».

Професор І. Миронюк, доцент І. Коваль опублікували об'ємне популярне видання «Стародавній Галич: цивілізація відома і таємнича», професор І. Миронюк, доцент Б. Гаврилів, Ю. Угорчак видали книгу «Вшанування пам'яті «Руської Трійці».

9–10 жовтня 2013 р. в Прикарпатському національному університеті імені В. Стефаника відбулася Всеукраїнська наукова конференція «Українське козацтво і Галичина: історія, культурна спадщина, традиції» (до 400-річчя першого походу запорожців на Прикарпаття). В ній взяли участь і виступили члени Спілки І. Цепенда, М. Сигидин, Б. Савчук, А. Королько, Б. Гаврилів.

Велика когорта краєзнавців зосереджена у Прикарпатському національному університеті імені В. Стефаника. На факультеті історії, політології і міжнародних відносин під керівництвом професора Миколи Когуцяка видається Всеукраїнський науковий і культурно-просвітницький краєзнавчий часопис «Галичина». На факультеті туризму і менеджменту під керівництвом професора Володимира Великочого науковий журнал «Карпатський край».

За активної участі спілчан які працюють в університеті відбулися 4 наукові конференції присвячені ювілеям міст і містечок Прикарпаття, 950-річчю Тисмениці, 800-річчю Тлумача, 600-річчю Космача, Микуличина, 2 наукові конференції присвячені вивченню етнічних регіонів Бойківщини і Гуцульщини, 7 конференцій щодо регіональних проблем вивчення історії Української церкви і християнства, 11 — проблемам народного і національно-визвольного руху українців краю, постатям національної історії, 8 — наукових форумів з проблем вивчення теорії та практики історичного краєзнавства, музезнавства, бібліотечного краєзнавства, української етнології.

Професори Володимир Великочий і Тетяна Завгородня видали монографії відповідно: «Велика Східноєвропейська революція, Перша світова війна і

Галичина» (Українська історіографія суспільно-політичних процесів. Бібліографія) та «Історія педагогіки: навчально-методичний посібник».

Ігор Коваль, Іван Миронюк видали фундаментальну монографію з археології Давнього Галича — «Сучасна археологія Давнього Галича і Галицької землі».

Обласна організація НСКУ та факультет історії, політології і міжнародних відносин Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника провели:

- Круглий стіл на базі Факультету, присвячений 30-річчю Чорнобильської катастрофи (1986 р.) — квітень 2016 р.

- Всеукраїнську науково-практичну конференцію, присвячену 70-річчю Львівського псевдособору УГКЦ (листопад 2016 р.) — спільно з Богословським університетом імені св. Івана Золотоустого (м. Івано-Франківськ).

- Регіональну науково-практичну конференцію «Український дисидентський рух 50–80 рр. ХХ ст.: до 40-річчя створення Української Гельсінської групи». — листопад 2016 р.

Володимир Морозюк видав «Іменний часослов» та «Іменний часослов — 2: (на життєвих дорогах світла і добра)».

У 2012 р. Володимир Атаназійович Качкан організував створення і відкриття у медичному університеті першого в Україні музею «Руської Трійці».

У 2013 році завершена наша акція, проведена обласною організацією Національної спілки краєзнавців України спільно з іншими обласними організаціями творчих спілок «Збудуймо методом народної будови пам'ятник засновникам українського літературно-краєзнавчого гуртка «Руська трійця» (Маркіян Шашкевич, Іван Вагилевич, Яків Головацький) — зачинателям українського національного відродження в Галичині», авторам альманаху «Русалка Дністровая» — першої книги українською мовою на західноукраїнських землях (1837 р.). Автор пам'ятника, скульптор Володимир Довбенюк. 31 грудня 2013 р. відкрито і освячено пам'ятник діячам «Руської трійці» у Івано-Франківську. На пропозицію ОО НСКУ сквер, де споруджено пам'ятник рішенням міськвиконкому отримав назву «Сквер “Руської трійці”».

У 2014 році обласна організація НСКУ провела акцію «Краєзнавча Шевченкіана Прикарпаття» присвячену 200-річчю від дня народження Кобзаря. Рік Т.Г. Шевченка був відзначений такими подіями:

1) 22 серпня відбулося відкриття Музею народної шани Тараса Шевченка в приміщенні обласного об'єднання Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Т. Шевченка. Автор ідеї краєзнавець Арсенич Петро Іванович, який маючи багато зібраних матеріалів про Шевченка був куратором його створення. Передали свої матеріали ряд краєзнавців, зокрема Петро Боднарчук, а також 1 тис. грн. і документи Михайло Воробець.

2) Видано ілюстрований довідник «Пам'ятники Кобзареві на Прикарпатті», «Тарас Шевченко і Прикарпаття»;

3) Проведено ініціативно-громадський проект «Подаруй книгу «Кобзар» другу».

4) 30 грудня 2014 року зареєстровано рекорд України у категорії «Мистецтво» під назвою «Найбільша кількість пам'ятників Т.Г. Шевченку у одній області» — на час рекорду було встановлено 211 пам'ятників Кобзареві на Івано-Франківщині. Відбулися урочистості у музеї «Народної шани Кобзареві» у Івано-Франківську.

5) Видано Ювілейний спеціальний випуск журналу «Краєзнавець Прикарпаття».

6) Участь у мистецьких виставках за участю майстрів декоративно-ужиткового мистецтва, художників та колекціонерів області.

Обласна організація НСКУ тісно співпрацює з Івано-Франківською обласною універсальною науковою бібліотекою імені І. Франка, її краєзнавчим відділом. Бібліотека створила депозитарій краєзнавчих видань. Працівники краєзнавчого відділу Бібліотеки, директор Людмила Бабій, її заступник Галина Горбань ініціюють і проводять дуже багато краєзнавчих заходів в обласному центрі. Зокрема, краєзнавці бібліотеки підготували ряд бібліографічних покажчиків до ювілеїв провідних краєзнавців, проведено ряд презентацій краєзнавчих видань та ювілейних книжкових виставок наших краєзнавців Богдана Гаврилів, Володимира Качкана, Михайла Паньківа та інших.

2015 р. знаменний тим, що краєзнавці відзначали 90-річчя Національної спілки краєзнавців України та 100-річчя від дня народження П.Т. Тронька, Героя України, академіка НАН України, першого голови НСКУ. Цим подіям ми присвятили 25 число журналу «Краєзнавець Прикарпаття», делегація від нашої організації взяла участь в урочистих заходах та Пленумі Національної спілки краєзнавців України, який відбувся у травні ц. р. у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна.

27 жовтня 2015 року відбулася **III звітно-виборна конференція** обласної організації Національної спілки краєзнавців України в приміщенні Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника. Почесним гостем III звітно-виборної конференції став голова Національної спілки краєзнавців України Олександр Петрович Реєнт, доктор історичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії наук України. Делегати конференції одногосно знову обрали **головою Івано-Франківської обласної організації НСКУ Михайла Косила**.

У 2015 р. Івано-Франківська обласна організація Національної спілки краєзнавців України проводила акцію «Купи книгу — допоможи бійцям АТО», в рамках якої відбувся благодійний продаж краєзнавчої літератури, книг з автографами авторів, яку організували члени ОО НСКУ, зокрема, Наталія Храбатин та активісти «Пласту». Всі виручені кошти були використані на допомогу нашим землякам — бійцям 122 окремого десантного штурмового батальйону Збройних Сил України. Члени Спілки долучалися до Всеукраїнської акції «Бібліотека українського воїна» і передали для них декілька десятків краєзнавчих видань.

Відомий Коломийський краєзнавець Валерій Ковтун є автором ідеї проекту та втілення його в життя «Герої не вмирають» — серії листівок, присвячених загиблим на Донбасі бійцям, родом із Коломиї.

Обласна організація НСКУ тісно співпрацює із обласними творчими спілками.

Делегація творчих спілок відвідала 27–30 травня 2013 року Республіку Польщу. На запрошення Фондації у справах дітей та молоді «Пястун» (голова Марек Гуфф, координатор проектів Кшиштоф Павлак) івано-франківська делегація у складі Михайла Косила (голови делегації, голови Івано-Франківської обласної організації Національної спілки краєзнавців України), Ірини Косило (редактора журналу «Краєзнавець Прикарпаття»), Вікторії Плахти (голови Івано-Франківської обласної організації Національної спілки журналістів України), Володимира Повшека (члена Івано-Франківської обласної організації Національної спілки художників України), Євгена Барана (голови Івано-Франківської обласної організації Національної спілки письменників України), Ярослава Гнеся (заступника генерального директора Івано-Франківського обласного телебачення «Галичина») та оператора цього ж телебачення Тараса Лесика взяла участь семінарі, присвяченому питанням культурної співпраці між регіонами, який проходив у селищі Істебна Сілезького воєводства.

З обласною організацією Спілки письменників співпрацюємо у літературних заходах, презентаціях краєзнавчих видань. У вересні проводиться літературно-мистецький фестиваль імені Квітки Цісик в селі Ліски Коломийського району. Традиційно літературну частину дійства веде член правління ОО НСКУ, а також співорганізатор фестивалю Євген Баран.

24 серпня щороку на честь Дня Незалежності України члени обласної організації Національної спілки краєзнавців України та обласної організації Національної спілки письменників України здійснюють сходження на г. Говерлу.

Разом із спілками письменників та журналістів в серпні у селі Лолин Долинського району краєзнавці є учасниками літературно-мистецького свята Франкової поезії.

ОО НСКУ також тісно співпрацює з Івано-Франківським обласним центром туризму і краєзнавства учнівської молоді. Адже, краєзнавство займає важливе місце в національно-патріотичному вихованні шкільної та студентської молоді. Учні шкіл Прикарпаття беруть активну участь в акції «Моя земля — земля моїх батьків», яка покликана для збереження і примноження традицій, звичаїв і обрядів українського народу.

У звітному періоді обласна організація НСКУ, обласний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді, обласний краєзнавчий музей, Прикарпатський національний університет імені В. Стефаника започаткували проведення Всеукраїнських наукових історико-краєзнавчих конференцій на пошанування найбільш сучасних краєзнавців Прикарпаття: 2014 р. — «Історико-культурна спадщина Прикарпаття» на пошану П.І. Арсенича, з нагоди його 80-річчя та 55-

річчя наукової і громадської діяльності; 2015 р. — «Етнокультурна спадщина Прикарпаття» на пошану М.І. Паньків, з нагоди його 75-річчя.

На превеликий жаль 4 грудня 2015 р. відійшов у вічність Почесний голова Івано-Франківської обласної організації НСКУ — Грабовецький Володимир Васильович.

Вшановуючи ім'я Володимира Грабовецького факультет історії, політології і міжнародних відносин Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника, Івано-Франківська обласна організація Національної спілки краєзнавців України, Івано-Франківський обласний державний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді, Івано-Франківський історико-меморіальний музей Олекси Довбуша організували та провели 6 грудня 2016 р. в м. Івано-Франківську Всеукраїнську наукову конференцію — Перші Грабовецькі читання «Академік Володимир Грабовецький — вчений, громадський діяч».

За звітний період обласна організація Національної спілки краєзнавців України щороку видавала два числа регіонального науково-методичного альманаху *«Краєзнавець Прикарпаття»*, та видала Довідник журналу *«Краєзнавець Прикарпаття»* №№ 1–20.

У серії «Бібліотеки журналу *«Краєзнавець Прикарпаття»* видруковано книги: Володимир Морозюк *«Острови пам'яті»*; Михайло Паньків *«Текла кравця по Україні»*; історико-краєзнавче видання за редакцією Богдана Гаврилів та Михайла Косила *«З історії створення музею та пам'ятника «Руській трійці» в Івано-Франківську»*, матеріали Всеукраїнських наукових конференцій *«Історико-культурна спадщина Прикарпаття»* (на пошану Петра Арсенича з нагоди його 80-річчя та 55-річчя історико-краєзнавчої діяльності) та *«Етнокультурна спадщина Прикарпаття»* на пошану М.І. Паньківа, з нагоди його 75-річчя.

Обласною Спілкою краєзнавців за звітний період проведено ряд Пленумів правління ОО НСКУ на яких обговорювалися та вирішувалися різні краєзнавчі питання. У 2014 році в м. Коломиї відбувся виїзний Пленум ОО НСКУ, присвячений вшануванню пам'яті Т.Г. Шевченка та 200-річчя від дня народження Кобзаря. Голова Правління Михайло Косило брав участь в пленумах, засіданнях президії Національної спілки краєзнавців.

У грудні 2015 р. на Пленумі правління ОО НСКУ прийнято рішення про заснування краєзнавчої премії ім. Євгена Паранюка для найстарших членів НСКУ. 27 червня 2016 року відбулося *перше вручення премії ім. Євгена Паранюка Івано-Франківської обласної організації НСКУ*. Першими Лауреатами премії стали: Арсенич Петро Іванович, Коритко Роман Федорович, Фіголь Тетяна Данилівна.

Щороку Івано-Франківська обласна організація НСКУ спільно з обласним державним центром туризму і краєзнавства учнівської молоді, з Педагогічним інститутом Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника

проводили круглі столи керівників та голів рад музеїв навчальних закладів освіти області.

Івано-Франківська обласна організація Національної спілки краєзнавців України виступила співorganizатором Всеукраїнської наукової конференції «Іван Франко — видатний український націолог, письменник, громадський діяч» (з нагоди 160-річчя від дня народження і 100-річчя смерті). Конференція відбулася 29 вересня 2016 р. в приміщенні Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника.

Також у 2016 р. Михайло Косило та Богдан Гаврилів видали книгу «Каменярі і Прикарпаття», ілюстрований довідник з нагоди 160-річчя від дня народження Івана Франка.

На даний час у складі Івано-Франківської обласної організації НСКУ налічується є 124 члени.

За звітний період вступило 47 та вибуло 9 членів Спілки.

У Спілку вступили:

У 2012 році:

- Бабій Василь Іванович, педагог, член НСПУ, НСЖУ,
- Баран Євген Михайлович, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури ПНУ ім. В. Стефаника, Заслужений працівник культури України, голова ОО НСПУ,
- Бігусяк Михайло Васильович, кандидат філологічних наук, доцент, директор наукової бібліотеки ПНУ ім. В. Стефаника,
- Вуянко Марія Василівна, завідувач відділу археології Івано-Франківського краєзнавчого музею, чл. Союзу Українок, член ОО «Просвіта»,
- Кугутяк Микола Васильович, доктор історичних наук, професор, директор Інституту історії, політології і міжнародних відносин ПНУ ім. В. Стефаника,
- Лесюк Оксана Леонівна, методист відділу освіти Рожнятівської РДА; Відмінник освіти України, Лауреат обласної премії ім. І. Вагилевича,
- Тимів Іван Миколайович, науковий співробітник історико-краєзнавчого музею Калушини,
- Цепенда Ігор Євгенович, ректор ПНУ ім. В. Стефаника, професор, доктор політичних наук,
- Янковський Степан Степанович, педагог, ветеран праці.

У 2013 році:

- Бабій Людмила Василівна, директор обласної універсальної наукової бібліотеки ім. І. Франка, Заслужений працівник культури України,
- Боднарчук Петро Миколайович, педагог, директор музею Ю. Крука, голова первинного осередку товариства «Просвіта» в с. Братишів,

- Дзедман Михайло Павлович, відповідальний секретар УТОПШК Тлумацької районної організації, нагороджений державною нагородою «Будівничий України»,

- Гриник Ігор Іванович, кандидат історичних наук, директор Державного архіву Івано-Франківської області,

- Лукань Володимир Григорович, доцент кафедри образотворчого мистецтва та реставрації ім. М. Фіголя Інституту мистецтв ПНУ ім. В. Стефаника, член НСХУ,

- Нагірний Василь Григорович, телерадіоведучий, журналіст-краєзнавець, член НСЖУ,

- Нічея Станіслав Томаш, ректор Опольського університету, професор, габілітований доктор історичних наук,

- Орел Леонід Андрійович, краєзнавець, ветеран праці, почесний член Товариства польської культури «Пшиязнь» м. Івано-Франківськ,

- Паньків Володимир Ілліч, завідувач Ворохтянського навчально-тренувального центру Івано-Франківського ОДЦТКУМ, поет, композитор,

- Паранюк Євген Михайлович, педагог, краєзнавець-меценат,

- Шпільчак Володимир Антонович, доцент кафедри Дизайну і теорії мистецтва Інституту мистецтв ПНУ ім. В. Стефаника, кандидат педагогічних наук, член Співки дизайнерів України, член Співки архітекторів України.

У 2014 році:

- Глаголюк Василь Петрович, кан. іст. наук, Заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри гуманітарних дисциплін, доцент Інституту управління природними ресурсами ВНЗ «Університет економіки та права «Крок», голова Коломийського міськрайонного Товариства «Просвіта» ім. Тараса Шевченка,

- Плекан Юрій Васильович, кандидат історичних наук, доцент, директор Коломийського інституту ПНУ ім. В. Стефаника,

- Ткачук Ярослава Юріївна, директор Національного музею народного мистецтва Гуцульщини та Покуття ім. Й. Кобринського, Заслужений працівник культури України.

У 2015 році:

- Андруняк Ігор Миколайович, представник НЕК України з питань захисту суспільної моралі, член ОО ВУТ «Просвіта»,

- Білас Андрій Андрійович, кандидат філологічних наук, доцент кафедри французької філології ПНУ ім. В. Стефаника, член УТОПШК, товариства «Просвіта», Відмінник освіти України,

- Грицан Анатолій Васильович, директор інституту мистецтв Прикарпатського університету ім. В. Стефаника, кандидат історичних наук, професор, Заслужений працівник культури України, Заслужений діяч мистецтв України,

- Єгрешій Олег Ігорович, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України ПНУ ім. В. Стефаника,

- Клапчук Володимир Михайлович, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри ПНУ ім. В. Стефаника,

- Корпанюк Василь Васильович, доцент кафедри декоративно-прикладного мистецтва Інституту мистецтв ПНУ ім. В. Стефаника, Заслужений художник України, голова обласної організації Національної спілки майстрів народного мистецтва України,
- Луців Євген Михайлович, педагог, член товариства «Меморіал»,
- Михайлів Любомир Львович, ветеран праці, нагороджений медаллю «Будівничий України», член НСПУ, НСЖУ,
- Михайловський Ростислав Іванович, педагог,
- Рибчин Роман Володимирович, голова правління ІТЦ «Перлина Покуття» м. Тлумач, директор ГО «Громада Плюс» с. Буківна,
- Сіщук Микола Дмитрович, ветеран праці, заступник голови старійшин Надвірнянського району,
- Тимків Василь Миколайович, директор Івано-Франківської обласної філармонії, кандидат наук з державного управління, голова Ради І-Ф ОО УТОПК,
- Фабрика Роман Михайлович, журналіст, засновник та директор сімейного музею «Від плуга до комп'ютера», Заслужений журналіст України, Почесний громадянин міста Івано-Франківськ,
- Федоришин Ольга Семенівна, відповідальний секретар Долинської організації товариства охорони пам'яток історії та культури,
- Цюп'як Роман Олексійович, педагог.

У 2016 році:

- Арсак Михайло Михайлович, директор музею історії Коломиї, член НСЖУ, наукового товариства ім. Т. Шевченка,
- Гречаник Олег Ярославович, краєзнавець-меценат, колекціонер,
- Гаврилишин Петро Михайлович, кандидат історичних наук, асистент ПНУ ім. В. Стефаника,
- Драгомирецька Оксана Василівна, підприємець, краєзнавець,
- Коритко Роман Федорович, член НСПУ, голова Львівського земляцтва «Братів-Рогатиинців»,
- Мосійчук Тетяна Дмитрівна, аспірант Варшавського університету,
- Райківський Ігор Ярославович, завідувач кафедри історії України, доктор історичних наук, професор ПНУ ім. В. Стефаника,
- Сіреджук Петро Степанович, доктор історичних наук, професор кафедри етнології і археології ПНУ ім. В. Стефаника,
- Шулєпін Володимир Богданович, краєзнавець-меценат.

Від нас відійшли в інший світ;

- Грабовецький Володимир Васильович — Почесний голова ОО НСКУ, доктор історичних наук, професор, академік АНВШІ,
- Виноградник Теофіл Ілліч, юрист, краєзнавець, голова асоціації ветеранів війни і праці міліції Івано-Франківщини,

- Головатий Михайло Іванович, науковий редактор відділу «Звід пам'яток України. Івано-Франківська область», Заслужений працівник культури України, Почесний працівник туризму України,
- Любінець Володимир Федорович, заступник голови Івано-Франківської обласної організації Українського товариства охорони пам'яток історії та культури, Заслужений працівник культури України,
- Максим'юк Михайло Іванович, відповідальний секретар Надвірнянської міськрайонної організації Товариства охорони пам'яток,
- Мороз Василь Іванович, керівник музею етнографії і побуту с.Саджава
- Мицан Мирон Петрович, керівник первинної структури Українського товариства охорони пам'яток історії та культури на ВО «Карпатпресмаш», нагороджений відзнакою Міністерства культури і туризму України «За вагомий особистий внесок у створенні духовних цінностей»,
- Паранюк Євген Михайлович, педагог, краєзнавець-меценат,
- Романюк Ярослав Іванович, заступник керуючого справами виконавчого апарату Снятинської районної ради.

Лауреати премій за 2012–2016 рр.

Обласна премія ОО НСКУ «Краєзнавча книжка року»:

2012 р.:

- авторський колектив книги «Вшанування пам'яті «Руської трійці» (Маркіян Шашкевич, Іван Вагилевич, Яків Головацький) — Гаврилів Б.М., Миронюк І.Ф., Угорчак Ю.М.
- Мохорук Д.І. за книгу «Божий помазаник» (художньо-краєзнавчий роман).

2013 р.:

- Іван Бондарев за історичний путівник «Привіт зі Станиславова»,
- Валерій Ковтун за фотоальбом «Тарас Шевченко і Прикарпаття»,
- Гаврилів Б.М., Миронюк І.Ф., Сигидин М.В за колективну монографію «Козацтво і Західна Україна: історія, культурна спадщина»,
- Володимир Великочий за монографію до 350-річчя Івано-Франківська «Станиславів-Станіслав-Івано-Франківськ».

Окрема подяка за підготовку та видання книг «Івано-Франківськ на давній поштівці», «Моє місто: хрестоматія з історії Івано-Франківська» вручено Зеновію Жеребецькому, керівнику історико-краєзнавчого об'єднання «Моє місто» та Івану Монолатію, науковому редактору історико-краєзнавчого об'єднання «Моє місто».

2014 р.:

- Іван Бондарев — «Легенди старого Станиславова»,
- Світлана Флис, о. І. Лозинський — «На перевалі духу»,
- Михайло Паньків — «Текла кровця по Вкраїні»,
- Петро Боднарчук — «Братишів: краєзнавчо-історичний путівник», «Музей Григорія Крука в Братишеві»,

- Володимир Морозюк — «Іменний часослов»,
- Богдан Гаврилів — «Історія Прикарпаття в краєзнавчих дослідженнях»,
- Іван Тимів — «Археографічна та краєзнавча діяльність «Руської трійці» (початок 30-х — кінець 80-х рр. XIX ст.) до 180-річчя утворення гуртка «Руська трійця», «Пам'ятка українського книгодрукування XVII ст. з Етнографічного музею Калущини».

2015 р.:

- автор ідеї Василь Гладій, головний редактор Андрій Королько — «Стефаниківський край Черемошу і Пруту... Снятинщина. Історико-етнографічний нарис»,
- Іван Рроманюк, Мирослав Кіндрачук, Іван Миронюк — «Котиківка: від Трипільля до наших днів»
- Іван Драбчук — «Чужинці у долі України».

2016 р.:

- Ігор Коваль, Іван Миронюк — «Сучасна археологія княжого Галича і Галицької землі»,
- Богдан Купчинський — «Тишківці: сліди, вкарбовані у вічність».

Лауреатами обласної премії з краєзнавства ім. В. Полека стали:

2012 р.:

- Авторський колектив науково-краєзнавчого видання «Покуття» (у складі Марчука В.В., Королька А.З., Паньківа М.І.)
- Великочий Володимир Степанович
- Коваль Ігор Михайлович

2013 р.:

- Габорак Мирослав Михайлович
- Морозюк Володимир Карпович
- Харитон Василь Ярославович

2014 р.:

- Миронюк Іван Федорович
- Сигидин Михайло Васильович
- Ковтун Валерій Іванович

2015 р.:

- Бабій Василь Іванович
- Кугутяк Микола Васильович
- Купчинський Богдан Іванович

2016 р.:

- Дейчаківський Ігор Іванович
- Карась Ганна Василівна
- Флис Світлана Семенівна

Лауреати премії Івано-Франківської ОО НСКУ ім. Євгена Паранюка:

2016 р.:

Арсенич Петро Іванович
Коритко Роман Федорович
Фіголь Тетяна Данилівна

Лауреати премій Національної спілки краєзнавців України

Лауреати премії імені Героя України Михайла Сікорського:

Ткачук Я.Ю. — 2014 р.
Угорчак Ю.М. — 2016 р.

Лауреати премії імені Дмитра Яворницького:

Косило М.Ю. — 2013 р.
Качкан В.А. — 2014 р.
Сигидин М.В. — 2016 р.

Лауреати премії імені Героя України, академіка Петра Тронька:

Мохорук Д.І. — 2013 р.
Арсенич П.І. — 2014 р.
Косило М.Ю. — 2015 р.
Гаврилів Б.М. — 2015 р.

*Голова Івано-Франківської обласної організації
Національної спілки краєзнавців України
Михайло Косило*